

Veranderingen in het beheer van stroomgebieden

Erik van Slobbe

Iedere samenleving krijgt het stroomgebied dat ze verdient

- Klimaat is één van de drijvers voor verandering.
- De mens als grootste natuurkracht en hoe gaan we daarmee om?
- Enkele notities over verandering met de Rijn als voorbeeld.
- Conclusies over de rol van specialisten en wetenschap

Het Rijnstroomgebied; product van de verlichting

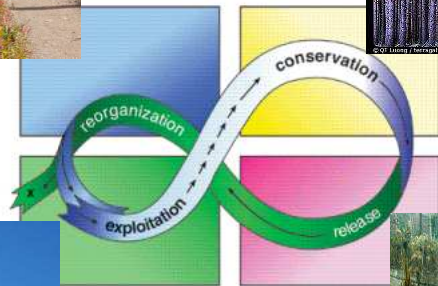
- Frederik de Grote, 'strijd tegen de natuur'
- Sinds de 18de eeuw 40 % verkort.
- 450 grotere kunstwerken
- 20ste eeuw. De rivier is veroverd.
- ICBR met actieprogramma's

Blackbourn
Van der Woud

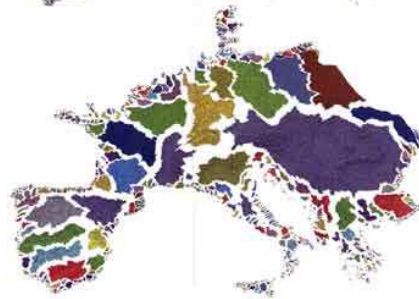
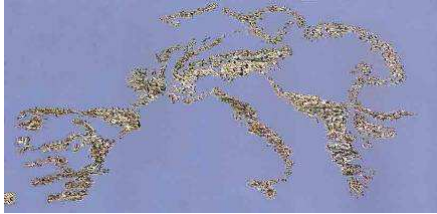
3

Model of natural resource management; Holling

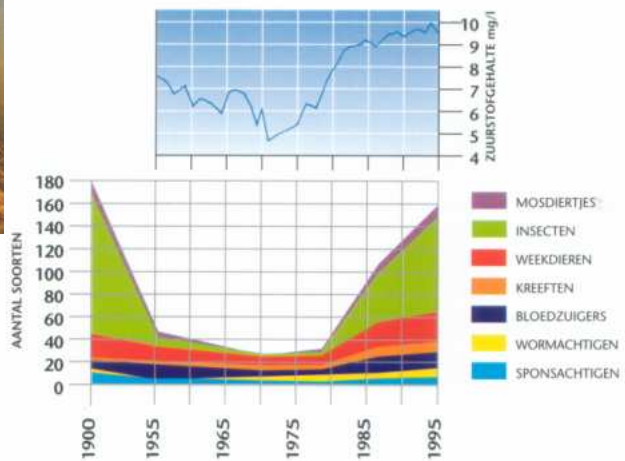

4

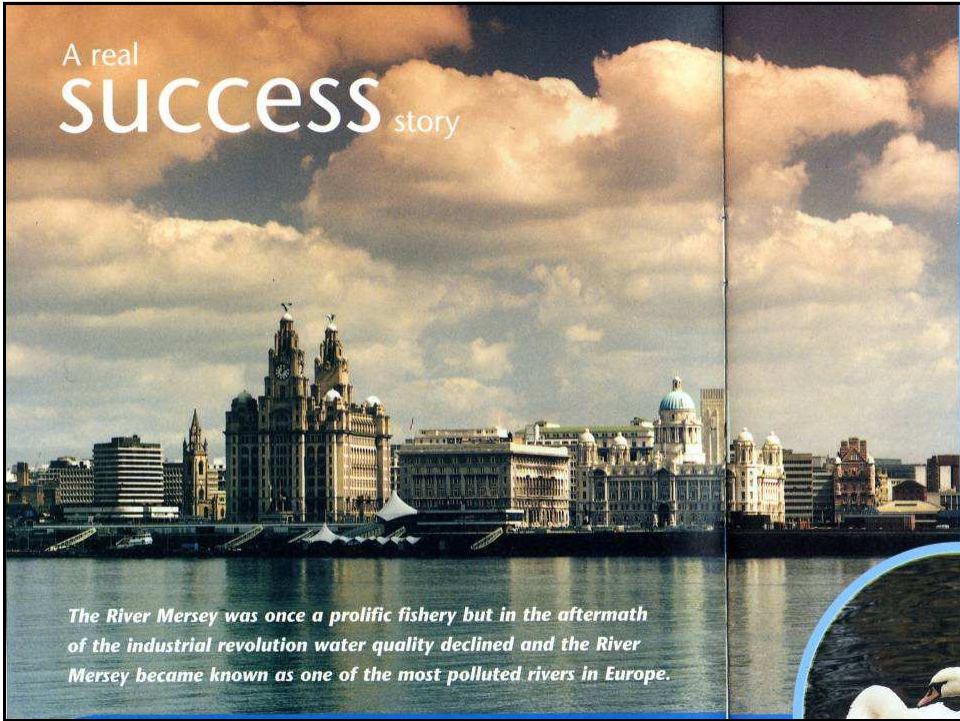
Reframing door Helen en Newton Harrison

De waterkwaliteit van de Rijn

Het aantal soorten kleine organismen is met het zuurstofgehalte in de Rijn toegenomen.

Revitalising Emscher

Von der Kloake
Ein Fluss im Wandel der Zeit

ARCADIS

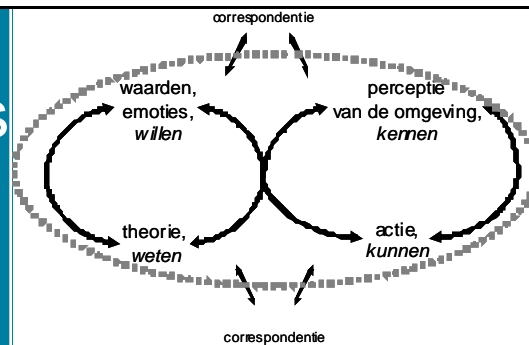
Das Umgestaltungs der Emscher wird als beispielhaft für städtebauliche und stadtökologische Projekte.

Fast ein Jahrhundert lang prägen die technisierten Emscher-Ufer

Revitalisering in Noord Nederland

CoP inrichtingsprocessen

- Coherentie binnen willen weten, kunnen, kennen;
- Tweetrapsraket;
- Reflexieve ruimte

Tot besluit

- De verovering van de Rijn kostte 200 jaar.
- Nieuwe visies op de Rijn (en op andere rivieren) ontstaan sinds enkele decennia.
- De rol van de wetenschap en de specialist in adaptatie processen verandert:
  - Wetenschap in actie (denk aan klimaat positie);
  - Uitdaging voor bèta kennis (objectieve kennis?)
  - Nieuwe tools (scenario's, toegankelijke modellen)
  - Veel experimenteren